

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Peaministrile pr Kaja Kallasele
Riigikogu esimehele hr Jüri Ratasele

AVALIK PÖÖRDUMINE

1.06.2022

Ootame Eesti riigi juhtidelt kliimakriisi leevendamist ja elurikkuse tõhusat kaitset

Austatud peaminister Kaja Kallas ja riigikogu esimees Jüri Ratas

Autoriteetsete raportite ja EL dokumentide kohaselt nii kliima- kui ka elurikkuse kriis süvenevad ning nende mõju leevendamisega on väga kiire. Keskkonnaühendustena oleme mures, nähes probleemide lahendamise asemel olukorda veelgi halvendavaid otsuseid, nagu tegi hiljuti keskkonnaminister Erki Savisaar, lubades riigimetsades varem kavandatust suuremaid raiemahtusid.

Ootame teilt kui Eesti riigi juhtidelt nõudlikkust Eesti riigi ja rahvusvaheliste kliima- ja elurikkuse eesmärkide täitmisel, sealhulgas otsuseid ja tegusid järgnevas:

1) Raiemahtude vähendamine Eesti metsades. [EMÜ ja KAUR analüüsi “Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori sidumisvõimekuse analüüs kuni aastani 2050”](#) kohaselt tuleks metsade süsinikutalletamise potentsiaali võimalikult kiireks realiseerimiseks langetada raiemahtusid ligikaudu kolmandiku võrra (stsenaarium R4). Keskkonnaministeeriumi 2022. aastal avaldatud andmete kohaselt on Eesti metsandussektor juba aastal 2020 [muutunud süsiniku sidujast emiteerijaks](#), mis on selge viide üleraietele ning sektori potentsiaali kasutamata jätmisele. Värske Turu-uuringute AS [arvamusuuring](#) näitab, et toetus raiemahtude vähendamisele ning raiete senisest tõhusamale reguleerimisele on Eesti ühiskonnas ülekaalukas.

2) Kõrgendatud avaliku huviga metsade (nn KAH-alade) tõhus kaitse; selle tagaks näiteks üleminek püsimeetsana majandamisele neil aladel. Menetluses olev [metsaseaduse ja planeerimisseaduse täiendamise seaduse eelnõu](#) võtab kohalikele kogukondadelt raietsuste tegemisel otsese kaasa rääkimise võimaluse ega ole seetõttu sobiv lahendus. Kodumetsad on just kohalikele elanikele väga olulised, nende hävitamine kasvatab rahulolematust ühiskonnas ning usaldamatust poliitikute suhtes, samas ei ole riigimetsa praeguse raiemahu hoidmine neid alasid lageraiesse määramata võimalik.

3) Uuendusraiate osakaalu vähendamine ja püsimeetsanduse laialdasem kasutusele võtmine. Uuendusraied tuleb püsimeetsandusega asendada vähemalt looduskaitsealade piiranguvööndites ja teistel tundlikel aladel nagu näiteks veekaitsevööndid, märgalad. Üraskikahjude ennetamisel on oluline eelkõige segapuistute kujundamine, ka puhtpuistutes [soovitab Keskkonnaamet](#) teisi võtteid kui uuendusraiate hulka kuuluv lageraie. Lageraiete osakaalu olulist vähendamist näeb ette ka Euroopa Liidu uus metsastrateegia aastani 2030.

4) Öiglase ülemineku protsessi algatamine metsandus- ja puidutööstussektoris. Sarnaselt põlevkivisektoriga vajab metsandus ja puidutööstus juhitud üleminekut mitmekesisemale ja jätkusuutlikule majandusmudelile, sest ümberkorraldused on paratamatud. Seniseid [raiemahte ei ole võimalik pikalt säilitada](#), praegusele üleraietele on peagi järgnemas periood, kus kodumaist puitu on meil kasutada väga vähe. Puidutööstuse tarvis lisatoorme hankimine autokraatlikest lähiriikidest läheb aga selgelt vastuollu Eesti ja EL väärtuspõhise poliitikaga.

Nimetatud otsused ja tegevused peaksid lähtuma Keskkonnaministeeriumist, kuid kahetsusväärset liigub Keskkonnaministeerium oma otsustes risti vastupidises suunas. Seetõttu pöördume teie poole, et keskkonnaministeeriumi ja -ministri tegevus saaks kooskõlla Eesti elanike huvide ning nii Eesti riigi kui ka rahvusvaheliste kliima- ja elurikkuse eesmärkidega.

Raportid ja ülevaated, mis viitavad elurikkuse ja kliimakriisi tõsidusele, sh Eestis:

- [IPCC raport](#), mis annab soovitusi võtta kaitse alla pool maismaa- ja merealadest;
- [EL metsastrateegia aastani 2030](#)
- [EL elurikkuse strateegia aastani 2030](#)
- [Eesti ökosüsteemide seisund](#)

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu

Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator